

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINECA.

Pretiuu abonamentulu :	Pretiuu insertiuniloru :	Correspondintiele sè se adreseze la Redactiunea dela
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	„BISERIC'A si SCÓL'A“
„ „ „ „ jum. anu 2 .. 50 „		Èr banii de prenumeratiune la
Pentru Romani'a si strainetate pe an 14 franci		TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.
„ „ „ „ „ j. a. 7 franci		

Nr. 129. Epitr. 1884.

Prea onoratoru parinti protopresbiteri si administratori protopresbiterali, onorata preotime, comitete si epitropii parochiale!

Inaltulu guvernulu cu scopu de a indreptá gresielele catastrulu celui vechiu si asia a supune tóte pamenturile din tíera in proportiune corespundiátore contributiunei (portiei) de pamentu, a dispusu prin art. de lege VII din janulu 1875 pregatirea un u i c a t a s t r u n o u .

Lucrarile pentru stabilirea acestui nou catastru au ajunsu cu lun'a lui Ianuaru a. c. in stadiulu reclamariloru individuali, cari sunt de mare insemnate pentru toti possessorii de pamentu.

In decursulu luneloru Februaru si Martiu a. c. comisarii catastrali au de a trimite fiacarei comune câte unu esemplariu din cartea hotarului, a foiloru de possessiune individuala si a sumariulu comunel acelei'a, pentru-ca fiacare possessoru se-si póta substerne reclamatiunea individuala contra operatelor, déca possessorulu se va aflá îngreoiatu.

Indata ce voru sosi in fiacare comuna operatele mai susu amintite, primari'a comunala are se inmanuedie pe langa recepissa fiacarui'a proprietariu de pamentu insciintiarea directiunii catastrale, in care este pusu apriatu, câta contributiune are densulu se platésca pentru pamentulu lui pe bas'a catastrulu nou incependu dela Ianuaru 1884 incolo.

Pe langa acést'a operatele catastrali susatinse sunt de a se pune la cas'a comunala 60 de dile privirei publice, asia încátu fiacare proprietariu se póta cautá ori si candu in ele si se se póta convinge, câ in ce modu s'au petrecutu singuratecele parcele in operatele noue catastrale.

Reclamarile se potu face din siese cause si adeva :

a) Daca locuri dupa lege scutite de contributiune s'au insiratu ca nescutite, ori de cele nescutite s'au insiratu ca scutite in catastrulu celu nou.

b) Daca o parcela s'a inscrisu mai de multe ori, séu nu s'a scrisu in cartea hotarului acelei comune, de care se tine, precum si daca numele proprietariulu s'a scrisu smintitu séu gresitu.

c) Daca marimea (suprafaci'a) s'a scrisu gresitu.

d) Daca parcel'a nu s'a insiratu in ramulu de

cultura corespundietoriu, si respective in class'a, ce i se cuvine.

e) Daca o parcela in asemenare cu alta parcela din intregulu cercu de clasificare s'a clasificatu neasemenea. Dar in casulu acést'a parcel'a din urma are a fi precisata bine si curatu.

Tóte reclamarile facute din alta cauza afara de cele aci numerate se respingu din oficiu.

Reclamarile din motivele insirate sub a) b) c) d) si e) sunt de a se face in persóna séu prin plenipotentiati cu graiu viu séu in scrisu totudeuna inaintea primariei acelei comune séu inaintea acelu notariu cercualu, de care se tine comun'a, pe a carei'a teritoriu jace parcel'a, care este obiectulu reclamarei.

In reclamare are a se spune limpede si apriatu câ din ce motivu séu cauza se reclamédia si in ce modu doresce reclamantele a se indreptá gresiél'a din operatulu catastralu amesuratu legei.

Acum dara a sositu timpulu, ca fiacare proprietariu se-si radice vocea, daca cugeta câ i s'a facutu nedreptate si astu-feliu se caute, ca eventualele gresieli facute din partea organeloru catastrale se se indrepte pana nu trecu terminele de reclamari.

Gresiele, care dupa espirarea terminulu presinte pentru reclamari nu se mai potu repará, sunt urmatórele :

1. Daca parcel'a nu s'a insiratu in ramulu de cultura corespundiátore [d. e. pasiunea s'a luat de cositura]; 2. daca parcel'a nu s'a impartitu in classa corespundiátore, spre esemplu unu pamentu slabu s'a pusu in class'a pamenturiloru celoru bune, séu unu pamentu bunu s'au pusu ca pamentu fórte bunu, si a 3. daca parcel'a in asemenare cu alta parcela din cerculu de pretinire totu de acei'a-si calitate este prea ingreunata cu contributiunea.

Repetimu din causele acestea, care inse sunt capulu lucrului, câ-ci ele decidu marimea contributiunei; dupa espirarea terminiloru de 60 de dile nu se mai póte reclamá.

Din motivele insirate mai susu sub lit. a) b) si c) se póte reclamá si mai tardiu si erorile se potu indreptá ori si candu.

Dreptu aceea pe candu aducemu acestea la cunosciinta onoratorulu cleru si iubitolulu poporu si a corporatiuniloru nóstre bisericesci si scolarie din diecesa spre sciintia si orientarea lor, totudeodata dispunemu urmatórele :

I. Indata ce voru fi sositu in comune operatele catastrali, preotii cá usufructuari ai sesiuniloru parochiali si cá unii carii dupa aceste sesiuni au a platí contributiunea si ecuivalentulu, au a merge la cas'a comunala si prin cercetarea si privirea loru propria in operatele cele noue catastrali au a se convinge, cá cum si in ce chipu s'au petrecutu si cum s'a clasificatu singuratecele parcele ale sesiuniloru loru in aceste operate si daca va aflá preotulu, cá organele catastrali au comisu vreo gresielá din cele insirate sub Nrii 1, 2, si 3 ai acestei ordinatiuni, densulu preotulu indata se reclamedie in scrisu si in casu urgentu si cu graiu viu — la primari'a acelei comune ori inaintea acelu notariu cercualu, de care se fine comun'a, pe a carei'a teritoriu se afla sesiunea séu parcel'a sesiunei séu sesiuniloru.

Éra daca va aflá preotulu, cá s'a facutu gresieli de natur'a celoru insirate sub lit. a) b) si c) a acestui cerculariu, densulu si-va insemná bine tóte gresielele si le va specificá limpede si usioru de priceputu in unu raportu cátra protopresbiterulu locului, carele adunandu la olalta din unu cercu politicu aceste rapórtle va substerne consistoriului pentru ulterióra reclamare.

II. Totu asia voru procede si comitetele si episcopiele parochiali in privinti'a realitatiloru nemiscátore, a pamenturiloru, pe cari le posiedu biserica si scól'a. Cu deosebire voru cercetá, daca locurile pe cari se afla biserica, scól'a si cemetierele séu mormintii sunt puse ca scutite de contributiune, séu nu? si in totu casulu si comitetele voru face aratare la consistoriu prin protopresbiteru despre gresielele aflate si insirate sub a) b) si c) din acestu cerculariu.

III. Prea onor. parinti protopresbiteri si administratori protopresbiterali sub propri'a loru raspundere personala voru denumí din asessorii scaunulu protopresbiteralu si dintre alti preoti inteliginti ai tractului pentru câte 5—6 comune bisericesci câte unu impoteritu alu loru pentru controlarea efectuirei acestei ordinatiuni de o parte, de alta parte si pentru-cá in casuri, candu preotulu locului fia din caus'a betranetieloru séu a altoru scaderi nu ar fi in stare se corespunda pe deplinu celoru prescise in acestu cerculariu, precum si candu comitetele séu episcopiele parochiali nu ar satisfac datorintiei impuse loru prin acest'a ordinatiune, in acestu casu se implinésca preotulu impoteritu de pp. protopresbiteri totu loculu si se raportedie prin protopresbiteriatu consistoriului.

Cu deosebire recomendu atentiunei si activitatii incordate a prea onoratoriloru pp. protopresbiteri caus'a acest'a, deórece tanguiriloru posterióre mai tardie ale preotimei, cá a fostu asuprita la mesurarea contributiunii pentru sesiuni, nu le va potea ajutá nimenea si o voru patí ca si la compunerea catastrului celui vechiu in timpulu absolutismului, candu nu s'a ingrijitu aprópe nimenea de proprietatile bisericice si ale scólei nóstre si asia au remasu impoverate pâna astadi cu contributiuni si ecuivalente grele si aprópe nesuportabile.

Legea deschide la fia-cine calea de a-si potea cautá dreptulu, folosésca-se dar fia-care de ea.

In fine insarcinámu pe prea onor. parinti protopresbiteri, ca pâna la finea lui Aprile a. c. se substérna consistoriului diecesauu unu conspectu despre tóte sesiunile parochiali din protopresbiteratu, cá cine este inscristu ca proprietariu alu respectivei sesiuni din fiacare comuna, adeca pe alu cui nume este

pusa sesiunea si cu ce cuvinte in operatulu celu nou catastralu, cá-ci in trecutu s'au fostu facutu abusuri mari in privinti'a proprietatii cu ocaziunea inscrierei in catastru si mai tardiu in cartile funduari a sesiuniloru parochiali.

Caransebesiu, in 24 Fauru 1884.

Ioanu Popasu m. p.
episcopu diecesanu.

Câteva reflexiuni

la articulu domnului preotu I. Cióra,

„Despre predici in biserica.“

(Continuare.)

Nici cu sensulu ce-lu aplica dlu Ciór'a principiului seu enunciatu sub litera c) *ca predicatoriulu se nu fia omu de tóte dílele la poporu*, nu me potu impretini.

Comportamentulu seriosu, tienut'a alésa a unui preotu nu-lu lasa pre acest'a a deveni omu de tóte dílele — va se dica omu fara auctoritate, de carele poporulu nu ar avea respectu. Natur'a lucrului este asia, cá preotulu trebue se fia de-apururea locuitoriu in parochi'a sa, almintrelea nu se póte; si totusi preotulu pentru aceea remane aceea, *ce l'a destinatu Ddiu, antístele bisericescu alu poporului, omulu mai inaltu cu unu capu de cátu intregu poporulu.*

Daca preotulu va fi omulu studiului, éra nu alu petrekeriloru seci si ordinarie, va se dica: déca va petrece lungu timpu din viéti'a sa separatu de peripetiele dílnice; déca nu se va dimitte la espressiuni profane si glume ignobile cu poporeni se; déca nu va lasá poporulu numai cu audiulu chinuitu de unu cultu divin essecutatu cá in claca „opus operatum“ neesplacatu in catechisatiuni si esortatiuni prunciloru, si prin predici — adultiloru; va se dica, déca nu va parasi poporulu, lasandu-lu fara predica, cu unu golu in inima si cu unu capu imbetatu de cuvinte neintielese; daca nu va intrelasá a cultivá cele doue sensuri esteticé adeca vederea si audirea, *ca parti menite de natura a transmite esteticulu in sufletulu crestiniiloru*; déca nu va uitá a deschide ochii crestiniiloru ca acesti'a se védia, cá preotulu are o positiune preclara in biserica, nesce prerogative si unu costumu ce nimenui altui'a nu compete in intrég'a parochia: — atunci fia asecuratu dlu Ciór'a, *poporulu nu va mai privi in preotu unu omu de tóte dílele*, — macaru cá poporulu lu-vede adeseori.

Numai si ér dicu numai, prin predici se póte desceptá poporulu, cá preotulu, cum atinsei si mai susu, imbracatu in nesce ornate, — este omulu celu mai raru, omulu celu mai de frunte, omulu celu mai alesu, representantulu lui Ddiu-omulu in respectiv'a comuna.

Altmintrea smintitu aru trebú se fia la creeri, celu ce in faci'a atátoru prerogative si distinctiani, totusi l'aru tiené pre preotu de omu de tóte dílele, va se dica: ordinariu, fara auctoritate si respectu in cátu se subverseze necesitatea, ca altulu se-lu substituésca in predicare, *cine nu posedea auctoritate candu predica. nu póte avea atare nici candu executéza ritualulu liturgicu.*

Dar nici nu potu intielege, ce auctoritate póte avé unu preotu in esecutarea cultului divin nespri-ginitu de predici, — cá-ci cultulu divin consistandu,

din rogatiuni respective *cantari* va se dica din *rogatiuni in sensu mai inaltu*, — din *poesii sublimate in tonuri*, cá cu atátu mai cu eficacitate se afle primire in canalulu ce este calcáiuulu lui Achile in cultur'a genului omenescu, — intielegu ductulu acusticu alu urechiloru, — aceste rogatiuni nici candu nu voru fi roditorie daca *remánu neintielese de unu poporu cáru'a arareorie se predica*.

Asi potea se invocu aci si unu noru de dovédi a unei autoritati theologice, dela Dlu Sim. Popescu prof. in Sibiu, — dar' pentru scurtarea cuventului invitu pre binevoitoriulu lectoru a consultá §. 13, 15 si din epilogu pagin'a 67 din manualulu „*Metodic'a speciala a studiului religiunei*“ de laudatulu profesoru.

Lamentéza dlu Ciór'a si asupr'a esperintiei sale, cá poporulu pune mai mare pondu pe cuventele ce le aude dela *altii*, decâtu dela *preotulu propriu*; in dragulu curiositatii asupr'a unui preotu streinu, acest'a este cu mai multa atentione ascultatú de poporu — si dau cu socotéla, cá éراسi se-si contradica, cá éراسi se cada pe terenulu de halucinatiune, ce si-a alesu intr'unu momentu fatalu candu s'a pusu se scrie contr'a prediciei — id est contr'a cuventului lui Ddiu — adauge, cá poporulu asculta pre preotulu seu in serbatori, — dar' in dumineci — nu.

Marturisescu, cá mi se pare, cum-ca si diumetate adormitu, nu m'asi fi incalcitu in asia flagranta contradicere!

Amu avutu noi parinti. Au nu ne aducemu aminte cu o veselia nedescriptibila, cu cáta amóre, tendretia si simpatia amu fostu tractati de parintii nostrii? Si reciprocamente, cu cáta alipire, incredere si ascultare, ne supuneamu noi parintiloru nostri! Au nu amu observatu fórté acuratu cá chiar si parintii, carii au fii cu formatiuni naturale neproportionate d. es. au in loculu placutiloru catarhyni — pre plahirhyni, — séu pre cari natur'a ii-a pedepsitu cu o fisiognomia de unu prospectu aventuros, ori' cu alte defecte si aberatiuni, fia fisice séu psihice — totusi si-iubescu cu preferintia pre fiii sei. Si reciprocamente — fiii ce au nenorocirea de a avé nesce parinti lipsiti de unele calitati ce obsérva la parintii amiciloru lorú: totusi iubirea si alipirea fiésca plantata de Ddiu in peptulu lorú, neci candu nu-i lasa a-si urí si a nu ascultá pre parintii proprii, — si totu dísele afecte nu li permitu a iubi mai multu pre parintii amiciloru lorú.

M'am informatu dela preoti de temeinic'a eruditivne, veterani practici, demni de credintia, — dar' am facutu si eu in cursulu aniloru esperintia propria, cá unde preotulu prin comportamentulu afabilu si tienut'a sa *parintésca*, a sciutu se se posteze si se persista facia de poporu, in raportulu recerutu dintre parinti si fii, — acolo necum ascultare mai eficace, nu au aflatu vorbele unui preotu streinu, ci neci macaru curiositate nu a escitatu in credintiosii locali ai parochiei — presentarea unui preotu streinu in mediloculu lorú.

Ma ce e mai multu preotulu streinu, macaru de celu mai inaltu gradu de eruditivne, devenia obiectu de critica la poporu, prin ce de sine se intielege Biseric'a nemicu nu profitá.

Si candu am vediutu atáta iubire catra propriulu parinte sufletescu in estasulu afectului de care fui asia placutu suprinsu „*Isvórele lacrimiloru de bucuria au inundatu ochii mei*“!

Nici nu póte fi altcum, pentrucá preotulu subvertantu, dedea invetiaturi *continue* poporului in bise-

rica, din spicuiri si compilari culesse din operate de predici mai moderne in conexiune cu recerintiele moderne ale poporului, vedi éta asia — in sensulu ideeí ce profeséza astadi dlu Pop'a in *Biseric'a si scól'a*.

Se trecemu la altu alineatu. Díce dlu Ciór'a cá unica pastoralá archierésca anualá, zidesce la poporu mai multu decâtu tóte prediciele de preste anu ale preotului; — si o predica a unui protopopu valóreza mai multu decâtu 99 de ale preotului.

De fariseu ori exorbitantu nu vreu se timbrezu pre dlu Ciór'a pentru cele prospetu afirmate, cari nu le potu mai bine caracterisá decâtu cu dísa strabuna „*lingua procurrit mentem*“ — cá ci lu-stimezu si iubescu cá pre unu confrate in Christosu; dar se-mi permita a-i spune, cá citatele afirmate constituescu séu *hyperzelu* de a ultrapreamari si divinisé pre Archierei, — ori *hyperbola* pentru de a satirisá pre Protieri. Tertium non datur. De acá sus tienu susu si tare cá nici unu Archi-seu Proto-Iereu, nu voru subscrié in veci prospetu citatele afirmate ale dlui Ciór'a.

Pentru a nu fi sinistru-priceputu din careva parte, accentuezu inca de cu timpuriu si intonezu apesandu cu aplomba, — cum-cá intru tóte altele me invoiescu se me fia iutrecutu alti preoti; dar' in veneratiunea Archi — si Proto-Iereiloru, nu m'am lasatu neci odata se fu eelu de pre urma, — si cátu vomu traí de acum inaiate, nu vreu se me lasu cá vreunu preotu orthodoxu de pre rotundulu pamentulu, in acestu punctu *si-mi dispute primatulu*.

Dar óre si cultulu divinú si tóte tainele ce competu preotiloru si necessita crestiniloru, sunt mai cu taria, sunt mai sante daca sunt celebrate de Archi-séu Proto-Ierei? Cine va respunde aci cu dá? Nimenea! Cá-ci daca vei consultá dogmatic'a si canónele bisericeí catholice-orthodoxe tóte, — séu vei intrebá pre cele 100 de milióne crestini resariteni de pre rotundulu pamentulu, — cá óre o liturgia, botezu confessare, cununare, maslu etc. sunt mai cu taria ori mai valabile daca se voru celebrá de Archi-séu Proto-Ierei? — Se va respunde unisono: Nu!

Credú cá neci cu predic'a nu se are lucrulu altcum. Cá-ci daca aru sustá asertele dlui Ciór'a, bisericeí nu i-ar remané alta de facutu, decâtu cá spre binele temporalu si spre salutea eterna a crestiniloru se instituésca in fia care parochia au Archi-au Proto-Iereu.

Se discutemu, pentru astadata mai unu alineatu. Dlu Ciór'a inferéza conclusulu sinod. eparch. 82 si ordinatiunile consistoriale in favorulu prediceloru ca acte de testimonii ale paupertatii (!) subintielege culturale — pentru clerulu nostru.

Asertu cu totulu fatalu! O flegma anglesa insupta din evaporatiunea apelorú ce incungiura marea Britania, trebue se poséda omulu, candu are nenorocirea se mai citésca si de astea.

Cum? Nu are dreptu sinodulu si consistoriulu ca areopagu si dicasteriu alu Diecesei, se statuésca norme pentru prosperitatea si progresulu diecesei? Preasánti'a Sa Archiereulu in poterea sa de dreptu divinú mostenitu dela apostolii Domnului, nu'are chiamare a dispune cele de lipsa, a decretá si emaná ordini catra diregatorii subalterni ai bisericeí, cu cari impreuna ca si cu nesce coajutatori — are se cultive mosi'a séu vii'a Domnului?

Au nu vedemu in tóta diu'a, in ce modu si-administra si grigescu mosiele domni pamenteni — cum si-guvernéza Regentii pamentulu, tierile lorú?

Au nu prin legi si decrete, statute si norme, regule si directive, regulamente, ordini si ordinatiuni? Cine va contradice, cã nu se facu tôte cele enumerate?

Apoi daca aci pentru administrarea buna a unei mosie pamentesci, se facu de acestea, fara a plesni prin minte diregatorilor inferiori, a dice: cã acelea aru fi acte de paupertate, — cum se nu se faca asiderea pentru adminitrarea *mosiei ceresci* a bisericei rescumperate cu pré scumpu sangele martirilor?

Fiinti'a crestinismului este alergarea catra perfectiune, dar la acést'a, numai vehicululu ce se numesce *cultura* ne va transportá!

Sinodulu si consistoriulu prin actele sale subversante nu a facutu alta decãtu a dispusu sè se predice poporului, va se dica a dispusu sè se inaltie poporulu in vehicululu culturei si se caletorésca la perfectiunea crestinésca, suprem'a tienta a omului.

Daca Sinodulu si Consistoriulu nu decretá actele de sub intrebare; daca dlu Pop'a si toti preotii nu amu secundá laudatelor Autoritati ale eparchiei; — logic'a faptelor ne-arú presentá lunei culte, ca pre celu mare invetiatu — si din gura mare democrat Voltaire, — dar' din scriptele sale mai antãiu oculate, — acum inse revelate lumii, s'a doveditu, cã densulu a fostu unu incarnatu aristocratú, cãci in epistol'a sa din I aprile 1766 adresata lui Demoville dice despre poporu „Il me parait essentiel qu'il y ait des gueux ignorants“ (Mi se vede necesariu, cã se fãcersitori ignoranti.) In alta epistolá din 19 martiu 1766 scrie „Il est à propos, que le peuple soit guidé, et non pas qu' il soit instruit: *il n'est pas digne*“ (Poporulu trebue condusu, dar' nu instruitu: *spre acést'a nu e demnu.*)

Voltaire cu principiile sale atheistice a cadiutu cu sunetu *rusinosu*. Biserica lui Christosu cu principiile ei divine, professate prin predice *continue* si *perpetue* va sustá cu clangóre *gloriosa* pana la sfersitulú vécuriloru.

(Va urmá.)

I. Munteanu.

Vascãu, in lun'a Martiu 1884.

Poporatiunea cercului Vascãului cu pucina exceptiune este de nationalitate romana; acesti locuitori nainte de acést'a numai cu câtiva ani erau totu atâte modele in tîenut'a lorú modesta si pentru caracterulu lorú firmu; poterea distructória, coruptiunea ce se latiesce astadi in tôte pâturile poporului, pre aicea nu erã cunoscuta, dar mai vertosu de 12 ani incócua — ea pare cã s'a incubatu anume in acestu tîenutu. Te infori, candu astadi aruncanduti privirea asupra poporului cu ocasiunea cutarei alegeri — vedi, cum interesele poporului suntu puse la o parte, drepturile lui — dripite sub pitióre de inusaci celu poporu carele in intunecimea lui nu cunosce binele din reu, merge orbisiiu pe calea ratacita fara ca povetiuitorii lui cei naturali: preotii si invetiatorii se fia in stare a-lu abate din ispita din primejdi'a perirei.

Déca prin alte parti se voru fi aflandu câte unulu séu doui barbati fruntasi ai bisericei nóstre cu o resolutiune mai indraznétia intru scutirea poporului de ispitele dílnice: la noi suntu cu totulú pucini, pe degetele unei mane ii-ai potea numerá pre acei'a, cari aru avé destulu curagiu si tactu intieptu a pasí spre a intimpiná o lupta fia macar

cãtu de mica candu e vorba despre interesele nóstre culturali-nationali, asia se vede cã au nu pricepemu au ne tememu a ni implini chiamarea nóstra de povetiuitorii ai poporului de dupa care traimu si pentru care ar trebú se traimu.

Slabitiunea si nepotinti'a se póte demustrá pe multe terene, eu cu ocasiunea acést'a o probezu prin unu faptu regretabilu si — dorere — complinitu. Pretorulu cercualu, sub pretestulu cã scól'a nóstra din *Vascãu* nu coresponde cerintiei timpului, — o inchise — verosimile la porunc'a mai marilorú sei. — Cine scie positiunea topografica a Vascãului, loculú centralu in care acestu orasielu e situatu intre atâte comune curatu romanesci, scopulu ce se urmaresce prin acést'a dispusetiune: acél'a vá potea numai cuprinde marimea ingrijirei si necazului nostru a multor'a din acestu orasielu si din impregiurarea lui; numai unulu ca acél'a va potea cunosce urmarile ce au se ne intimpine dupa acést'a dispusetiune facuta.

In Vascãu multimea locuitoriloru — e romana; ca si in totu opidulu inse, asia si aici suntu vr'ó câteva familii de alta nationalitate si confessiune; familiile aceste au influentia asupra ómenilorú nostrii in urm'a diregatorielorú lorú ce cuprindu in viétia publica si privata. — Aceste familii pentru baiatii lorú au o scóla de prunci sustienuta de patronatiu bisericei catolice, care e episcopulu r. cat. din Orade si au un'a de fete de unu anu si jumetate infintiatu de statu sub titlu „scóla de statu mestecata de prunci si de fete.“ Si acuma cã scól'a nóstra s'a inchisu, noi vomu fi siliti a contribuí la sustienerea scólelorú lorú, — nunumai, ci baiatii nostrii suntu avisati se invetie in acele scoli, nu mai multu in dulcea nóstra limba, carea pana acuma am sciut'ó si am potut'ó conservá, ci cu totulú in alta limba, carea noi nu o pricepemu, dar din nebagarea de séma — vedemu cã trebue se o primimu in detrimentulu limbei nóstre, tesaurulu ceiu mai scumpu ce-lu avemu pe acestu pamentu.

Planulu e facutu, scól'a de statu din Vascãu cu incetulu — pe incetulu are se devina scóla civila cu siese classe; aici au se invetie nunumai pruncii si fetele din opidulu Vascãu, ci si cei din intregulu pregiuru; cine scie, dar déca Vascãulu va atrage elementulu si dela gimnasiulu din Beiusiu pentrucã aceste dóne puncte abia suntu in indepartare de 2—3 óre de olalta.

Onoratulu publicu cetitoriu sciú cã ne va compatimi pentru acestu nacazu venitu asupra nóstra; eu inse dicu, cã dar déca e bine asia. — Lasa ca din esemplulu nostru se traga invetiatura alti frati din alte parti. Noi dámu de scire tuturorú fratilorú nostri, mai vertosu inse celorú de prin orasiile provinciale; li facemu cunoscuta intemplarea nóstra ca se se scie ferí se nu alunece in adanculu, care si noi l'amú fi potutu incungiurá, déca nu ne lasamu sortii, déca de timpuriu ne ingrijamu de sórtea scólei si nu o lasamu se devina la stadiulu, ca poterea civila se aiba motive de a o inchide; demultu s'a observatu la noi o misicãre sistematica in asta privintia; de multu se audiau síópte grele si murmuru ingrozitoriu: — noi nu ne tredímú, nu ne misicamu; abia acuma tresarimu, candu ne arde la degete si candu n'avemu alta de facutu de câtu se ne scarpenamú in capu. — Déca noi romanii din Vascãu si din Baresci nu sumentu in stare se sustienemu o scóla de modelu, in care baiatii nostrii se invetie in limb'a nóstra a cinsti si a laudá pre Ddiu, a iubi pre parinti, a-si agonisi lorú si sciintie pentru viétia: óre cum voru po-

tea face acést'a alte comune cu multu mai serace si mai mici! ? Nu, nu ceremu compatimire ; cu statulu ce e dreptu, nu vomu potea emulá, dar ni vom stringe poterile si vomu face ce e de facutu de-si cam tardíu. — Dlu *P. Popu*, deputatu alu sinodului eparchialu a si facutu pasi in privinti'a acést'a catra Consistoriulu nostru dela Orade, carele asijderea ni va stá intr'ajutoriu de nu va fi tardíu. Totu acestu domu dimpreuna cu zelosulu invetiatoriu *P. Bogdanu* din *Crisioru* au facutu pasi pentru procurarea unei case de locuintia protopresbiterului, carele in urm'a arondarei nóue va resiedé in Vascau. Astfeliu speramu, cá prin intrevenirea fruntasiloru nostri ne vomu reabilitá éراس in renumele nostru naintea opiniunei publice.

Despre misicamentele din viitoriu voiu incunoscintia pré On. Publicu — pe calea acestei pretiuite foi.

— u.

Serbarea patronatului seminarului din Cernautiu.

Totdeuna ne bucurámu, candu potemu inregistrá acte de bucuria din sinulu bisericeii si natiunei nóstre. — Fratii nostri din Bucovina suntu in intrég'a nóstra biserica romana cei mai norocosi, cáci se bucura de unu arangiamentu in organismulu loru archidiecesanu, care ii face chiar a jubilé asiediamintele loru culturali-bisericesci.

O astfeliu de bucuria au avutu densii candu au serbatu patronatulu (chramulu) seminarului din Cernautiu, care serbare fói'a archidiecesana „C a n d e l a” — o descrie in urmatóriele :

Diu'a patroniloru bisericeii seminariale a santiloru trei ierarchi, Vasiliu celu mare, Grigoriu teologulu si Ioanu gura de auru se serbá dupa dispusetiunile scaunului Archipastorescu si conformu cu program'a statorbita intr'unu modu solemn si demnu de pusetiunea bisericeii nóstre ortodoxe aici in capitala. Tineretulu clericalu cu prepusii in frunte, cunoscéndu insemnatarea si efectulu unei serbari puse la cale in favórea desvoltarii simtiului bisericescu, si-incordá tóte poterile pentru-ca pe bas'a esperiintieloru adunate in anulu trecut se reeasa festivitatea de asta data in tóte partile ei cátu se póte de bine si de stralucitu, ceea ce dupa marturia comuna s'a si intemplat si constatámu si noi aici cu multa bucuria.

Inca inainte de inceperea festivitatiloru proieptate si fipsate pe trei dile, capetase biserica Seminarului, prea frumósa de felulu ei, in urm'a arangiamentulu plinu de gustu alu inspectoriulu Resiedintiei archiepiscopesci, dl. *Ilia Dimitrovici*, inca o fatia deosebitu de festiva prin asiedierea diferiteloru obiecte decorative, precum a emblemei, demnitatii archieresci, a icónei patronulu de tíera, sántulu Ioanu nou, girlandeloru, flamureloru s. a. si érá minunatu mai cu séma reflexulu sateloru de lumine, ce strabatea prin ferestrele bisericeii si desemná in intuneculu noptii cu atát'a mai expresivu conturele liniamenteloru acestei zidiri maretie.

Serbarea inasa-si se facú in urmatoriulu modu. Duminica sér'a la 7 óre, sunándu tóte campanele bisericeii, veni Inaltu Preasánti'a Sa parintele Archi-

episcopu si Mitropolitu **Silvestru** la seminaru, unde fú intimpinatu la intrare de toti prepusii seminariali, trecú prin sirulu duplu alu epitropiloru dela tóte bisericelile din orasiu si din suburbie, cari avéu in mana faclie aprinse si intrandu in biserica, unde se adunase multu publicu alesu, primi manthi'a si cárg'a si se sui pe tronu. Functionariulu destinatu, **Preacuviosia Sa** parintele Vicariu Archiepiscopescu si Archimandritu-Mitroforu **Arcadiu Ciupercovici** si asistintii sei luara indata binecuventare dela Archiereu si intrara in s. altariu, érá Archidiaconulu **I. Isopescul**, facendu-se in mijloculu bisericeii dicandu: „Sculati-ve,” dete semnu, cá se incepe priveghiarea, care se inaugurá cu unu prologu tienutu de elevulu seminarialu si auditoriulu de teologia din anulu alu IV., lectorulu **Stefanu Saghinu**. Rónduial'a priveghierii o celebrá apoi numitulu Archimandritu Archidiecesanu in soboru cu 4 demnitari ierarchici si cu doi diaconi, pe candu cea a lithiei o plini insu-si Inaltu Preasánti'a Sa, dupa care, impartasindu tuturor'a binecuventarea archipastoresca, se retrase in apartamintele Sale.

In diu'a urmatória (Luni) se facura pana la timpulu prefiptu renduielile servitiului dumnedieiescu de diminétia dimpreuna cu inoirea bisericeii, érá la 9 óre se duse gremiulu alumniloru si multi preoti si mireni cu crucea mare procesiunala in frunte si cu faclie aprinse in mane la resiedintia, spre a-lu invitá si a-lu conduce pre Inaltu Présantitulu Archipastoriu dupa cuvintia, in sunetulu campaneloru si alu detunariloru din sacalusiuri, la biserica, unde la intrare lu-intimpinara asistintii liturgisitoriu, P. T. parintii: Archimandritu-Mitroforu **Arcadiu Ciupercoviciu**, Archimandritu-Stauroforu **M. Calinescu**, profesorii de teologia: **Isidoru de Onciulu**, **Euseviu Popoviciu**, **Dr. Em. Voitichi**, spiritualulu **M. Dracinschi**, archidiaconii: **I. Isopesculu** si **G. Timusiu**, diaconii: **Varlaamu Raileanu**, **Petru Georgescu** si **Georgiu Munteanu**, 2 lectori, 2 cantori, unagnosti, apoi epitropii bisericesci, multa intelegintia si multu poporu. Inaltu Présanti'a Sa celebrá s. liturgia in trei limbe si anume pana la incunjurarea cea mare cu s. daruri romanesce, apoi pana la axion cecece, érá de aici si pana la fine slavo-rusesce si intr'un'a lu-chirotoni pre diaconulu **Georgiu Munteanu** in preotu. Immediatu dupa rogatiunea amvonului, ocupá Inaltu Présanti'a Sa tronulu din mijloculu bisericeii, pe cându asistintii se asiedia de ambele parti, érá profesorulu suplinte de teologia morala, predicatoriu interimalu la biserica catedrala si prefectu seminarulu, presviterulu **Dr. Emilianu Voitichi**, rosti cuventulu festivu, carele prin maestri'a compunerii si justeatia propunerii rapí tóta adunarea ascultatoriloru.

Finindu-se deci serbarea bisericesca, Inaltu Pr. Sa trecú in apartemintele facultatii teologice, spre a merge de aici impreuna cu ospetii invitati din tóte clasele si starile societatii si cu alumnii seminariali in Refectoriulu institutulu clericalu si a luá parte la unu dejeuner dinatoire, datu de rectorulu seminarialu **Dr. Ironimu Topala**. La intrarea ospetiloru in refectoru, esecută corulu alumniloru sub diregintia profesorulu de musica vocala **Dlu Isidoru Vorobchieviciu** in modu de totu esactu cántarea psalmulu 149: „Cántati dlui, cántarea nóua.” In decursulu dejunulu radicá Inaltu Pr. Santi'a Sa toaste pentru Maiestatea Sa Prealuminatulu nostru Imperatu si duce **Franciscu Iosifu I.**, pentru prosperarea si inflorirea facultatii teologice si a institutulu clericalu, respec-

tive pentru sanatatea conducătorilor institutelor a celor'a si pentru tineretul clericalu, apoi pentru sanatatea reprezentanților deferitelor diregetorie si a comandantului regementului nostru bucovineanu, colonelului Seracinu. Toastele acestea avura resunetu in alte toaste si anume Cuviosi'a sa rectorulu seminarialu, Dr. Ironimu Topala si dlu colonelu Seracinu inchinara in sanatatea multu iubitelui nostru Archiepiscopu si Mitropolitu Silvestru, éra consiliariulu supremu dela tribunalulu tieriei si presedintele penitentiariului de aice dlu M. Piteiu pentru prosperarea tineretulu clericalu. Toastulu Inaltu Prea S. Sale par. Mitropolitu pentru Maiestatea Sa imperatulu fu aclamatu de toti cu strigari entusiastice de „se traiésca“ éra alumnii cântara imnulu poporalu si „Multi ani.“

Spre finea dejunului auditoriulu de teologia din a. II. Oreste Dljanschi rostí in numele colegiloru sei o cuvintare verificata in onórea ospetiloru de fatia. Prândiulu se terminá la 3 óre.

Marti, in diu'a viitoria, se facu éra-si s. liturgia solemná, dupa care urmá parastasulu celu mare pentru repostatii ctitori, adaogatori si binefacetori ai bisericeii, pentru profesorii, conducetorii si instructorii junimii teologice, precum si pentru alumnii seminariali trecuti din viétia, care parastasu lu-oficiá însusi Inaltu Prea Santi'a Sa par. Mitropolitu cu asistinti'a parintiloru liturgisitori si a par. protopresbit. stauroforu si consiliariu consistorialu Ioani Turcanu, archipresviteru catedralu, Grigoriu Hacmanu si protopresbiteru-stauroforu de teologia Eus. Popovicu.

Tipiculu septemanei.

Dumineca a patr'a septemana din postu.

Tóta slujb'a ca si in Duminec'a a dóu'a a santului postu.

D i v e r s e.

* **Archiereulu Calistratu Barladénulu** de unu anu si jumetate stá in cërta continua cu sinodulu archierescu din Romania. Conflictulu intre PSSa si intre stulu Sinodu s'a escatu din incidentulu, cá PSSa a fosta opritu a seversá unu servitiu ddiescu in biserica din Barladu, spre ce nu avea autorizare dela episcopulu diecesanu. Caus'a a luat'o stulu sinodu in pertractare si a decisu in favorulu Eppulni diecesanu. A urmatu mai tardiu cá Par. Archiereu a denegatu subscrierea numelui seu la unele acte sinodali de unde apoi stulu sinodu prin decisu protocolariu l'a suspinsu dela functiunile archieresci, cu ceea ce Densulu nu s'a indestulitu ci a recursu la inalt'a Curte de cassatiune, carea in dilele 24 si 25 Februaru consultandu-se asupra recursului, in presinti'a unui publicu alesu si numerosu din capital'a Romaniei a enunoiatu, cá dens'a nu e competente a aduce judecata in meritulu causei, deci archiereulu recurinte va fi necesitatu a se supune judecatii foruriloru bisericesci. — In unulu din nrii viitori vomu tractá mai deaprópe acést'a afacere importanta.

* **50,000 fl. pentru gimnasiulu din Beiusiu.** Cu o scire fericita putemu se deschidemu de astadata rubric'a acésta. Se scie, cá in timpul din urma existinti'a gimnasiului romanu din Beiusiu a devenitu amenintata; colect'a intreprinsa pentru ajutorarea a-

cestui institutu de cultura a datu de cunoscuta stavela a indolintiei generale, gimnasiulu si-a acoperitu lipsele numai prin generositatea episcopului diecesanu Mihailu Pavelu. P. S. Sa inse vediendu lips'a de unu ajutoriu mai mare si spre a asigurá viitoriulu gimnasiului, inca in sinodulu diecesanu din 1882 a facutu promissiunea solemná, cá va ingrigi de acést'a. Promissiunea s'a si realizatu. In siedinti'a din vinearea trecuta, 7 Martiu st. n., a capitulului diecesanu, Preas. Sa a depusu 50 de mii fl. ca fundatiune pentru gimnasiulu din Beiusiu. Acestu faptu este atátu de sublimu, încátu nu cutediamu a-lu mai comentá. Natiunea intréga, totu omulu iubitoriu de cultura, va aduce tributulu recunoscintiei si alu stimei pentru demnulu prelatu care a sevarsitu unu actu atátu de umanitaru, culturalu si moralu. Dela fericitulu episcopu Samuilu Valcanu, fundatoriulu acelu gimnasiu, nimene n'a facutu inca atát'a pentru acelu institutu; de acea numele „Mihailu Pavelu“ va fi scrisu pentru tot-deuna langa alu lui „Samuilu Vulcanu“ in istori'a gimnasiului din Beiusiu. Ceriulu se-i lungésca viétia, sè se póta bucurá inca timpu indelungatu de fructele generositatii sale. (Famili'a.)

* **Hierotonire.** Clericulu absolutu *Ioanu M. Evutianu*, fú santitu intru presbiteru, fitoriu parochu la parochi'a din opidulu Ving'a.

* **Alegere de preotu.** *Stefanu Bodosiu*, clericu abs., s'a alesu de preotu la parochi'a *Veresmort*.

* **S. Mihalovicu**, negutiatoriu in Aradu in edificiulu pedagogicu-teologicu, recomanda onoratului publicu: Reverendi gat'a, primesce si comande a le face dupa mesura; — totodata prapori, falóne bisericesci, chelepucie; — mai departe cadelnitie, lampe si repararea, adeca: aurirea repidielor si evangelielor si ori ce feliu de reparaturi a ornatelor bisericesci, precum si vestminte gata pentru dame, copii; camesi albe si tarcate pentru barbati, femei si copii; tóte se potu comandá pre langa unu pretiu fórte moderatu.

* **Literariu.** Dlu *P. Brosteanu* invita publiculu romanu a se prenumerá la opulu „zur *Geschichts-forschung über die Romänen.* — Von *V. Maniu.*“ — tradusu de dsa — cu autorizarea dlui autoru. Pretiulu unui esemplariu 1 fl. 50 cr. Abonarea se póte face la dlu traducetoriu in *Resicza* [Banatu], insusi pretiulu se tramite numai dupa primirea opului. — Precátu scimua apretiuu studiulu dlui *V. Maniu* despre genes'a si originea poporului romanu si continuitatea lui pe acestu pamentu, cea de atâte-ori trasa la indoiéla de autori germani si magiari: pre atátu de tare ne bucurámu, cá prin traducerea acelu studiu istoricu-criticu — se intinde ocaziune a deminti in facia pre cei ce scriu neadeveruri despre originea Romaniloru. — Dorimu ca ostanéla dlui traducetoriu se fia intimpinata de recunoscinti'a publicului romanu.

C o n c u r s e.

In urmarea conclusului Consist. gr. or. din Oradea-mare de dto 28 Decemvra Nr. 1446 pl. a. t. 1883. Comitétulu protopresbiteralu din protopresbiteratulu nou arondatu alu *Beliului*, convocandu-se la siedinti'a prin subscrisulu comisariu consist. pentru a delibérá asupra dotatiunei protopresbiterale si asupra conditiuniloru escrieri de concursu, — si apoi a publicá concursulu pentru deplinirea definitiva a acestui postu protopresbiteralu, — escrie concursu :

cu terminu pentru darea supliceloru pana *10/22 Aprilie a. c.*

Venitele inpreunate cu acestu postu protopresbiteralu suntú urmatóarele: 1) dela tóta cununia 2 fl. 2) Sub titula biru protopopescu dela fiecare preotu in proportiune dupa starea parochiei dela 1 fl. pana la 4 fl. ce va fi de a se regulá si clasificá prin scaunulu protopresbiteralu. 3) Sub titule competintia protopresbiterale dela fiecare sufletu din tractu cate 1 cr. 4) Spezele cancelariei se acoperu prin jumetate cruceeru dela sufletu din tractu.

Recurentii au a-si subserne recursele in terminulu aratatu mai susu subserisului Comisariu consist. **Elia Mog'a** protopresbiterulu Beiusiului in Rabagani (Robogány) alaturandu documinte despre aceea, cá suntú binemeritati pe terenulu bisericescu si scolaru, cá au absolvatu studiile gimnasiale si teologice.

Datu din Siedinti'a comitetului protopresbiteralu nou arondatu alu Beiusiului tienuta in Ucurisui la 25 Febr. v. 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Elia Mog'a**, m. p. protopresbiterulu Beiusiului ca comisariu consistorialu.

In armarea rasignarei parochului rom. gr. or. din opidulu *Biserica-alba*, si cu provocare la decisulu comunicatu prin parintése'a ordinatiune consist. dto 12 Dec. 1883 Nr. 839 B. pentru deplinirea acestei parochii din dieces'a Caransebesiului, protopresbiteratu Bisericeii-albe, comit. Timisiu, se escrie concursu cu terminu de o luna, adeca pana in *25 Martiu st. v.* in care diua va fi si alegerea.

Venitele stolari suntú: 1) Stol'a usuata pentru tóte functiunile preotiesci seversite la credintiosii nostrii 100 fl. 2) Pentru birulu parochialu in bani 263 fl. 60 cr. 3) Remuneratiunea pentru functiunile finite la scólele: gimnasiale normale etc. spitalulu c. reg. din locu — variabilu circa 100 fl. 4) Si in fine Sesiunea parochiala care consta din 34 jugere totu pamentu aretoriu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia carea este de class'a II. au se aiba o cualificatiune de atare parochia si suntú avisati de a-si substerne recursele lorú bine instruate prescrieloru stat. org. bis. si a regulamentulu pentru parochii la adres'a comitetulu parochialu, P. On. Domnu Iosifu Popovicu protopresbiteru tractualu in Iam; celu multu pana in 22 Martiu 1883 st. v.

In fine recurentii suntú poftiti in vre-o Dumineca ori serbatóre a se presentá in s. biserica pentru de a-si aratá desteritatea lorú in cantu, tipicu si oratoria.

Biserica-alba 1 Martiu 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu P. On. **D. Iosif Popovicu**, protop. tract.

Pe bas'a ordinatiunei V. Consistoriu diecesanu din 21 Dec. 1883 Nr. 910 B., se escrie prin acést'a concursu pentru ocuparea unui postu de capelanu pre langa betranulu preotu Georgiu Mircea in comun'a *Ofcea*, protopresbiteratu Panciovei, dieces'a Caransebesiului.

Emolumintele suntú: un'a a trei'a parte din tóte venitele anuali a parochiei Ofcea de clas'a II-a adeca din sesesiune (34 jug.) din stola si birulu parochialu in bani dupa rescriptulu declaratoriu.

Recurentii se aviséza, ca recursele lorú instruate conform §. 13 din Stat. org. si §. 15 alui b) din regulamentulu pentru parochii si adresate comitetulu parochialu din Ofcea sa le tramita parintelui administratoru protopopescu Aronu Bartolomeiu per Panciova cu Dolove in terminu de *30 de zile dela prim'a publicare a acestui concursu*. Alegerea se va tinea in *16 Aprilie st. v. a. c.*

Dolove, in 27 Febr. 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **A. Bartolomeiu**, m. p. adm. prot.

Conformu decisului consistorialu dto 23 Febr. a. c. Nr. 444 B. prin acést'a se escrie concursu pentru alegerea unui capelanu temporalu langa nepotinciosulu preotu Porfiriu Gonteanu din comun'a bis. *Batta*, comit. Carasiu-Severinu protopresb. Lipovei cu terminu de alegere pe *1 Aprilu a. c. st. v.* pe langa urmatórea dotatiune.

1. Jumetate din tóte beneficiile parochiei nepotinciosului preotu Porfiriu Gonteanu.

Doritorii de a ocupá acesta postu suntú avisati recursele lorú a le ajustá conform regulamentulu pentru parochii si a sensului din Stat. org., adresandule comitetulu parochialu, — se le substérna Rev. Domnu **Ioanu Tieranu** protopresb. tractualu in B. Lippa, avendu pana la alegere a se presentá in vre-o di de duminca séu serbatóre la s. biserica, spre a se face cunoscuta poporului si spre a-si aretá desteritatea sa in cantarea bisericesca si oratorésca.

Batta in 4 Martiu 1884.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea: **Ioanu Tieranu**, m. p. protopopu.

Se escrie de nou concursu pentru statiunea invetiatorésca rom. conf. dela scól'a vechia din *Seleusiu-Cighirelu*, cu terminu de alegere pe *18/30 Martiu 1884*.

Emolumintele suntú: 1) In bani gata 250 fl. v. a. adeca dóne sute cinci-dieci floreni. 2) Unu patrariu pamentu sesionalu; trei lantiuri aratoriu, ér unulu fenatiu. 3) quartiru cu gradina si una canepisce 4) Pe langa carausia, diurna din cass'a stei bisericeii la tóte conferintiele si intrinurile invetiatoresci 5) Dela inmortentari mari 60 cr. ér' cu liturgie una florenu, la inmortentari mici 40 cr. celoru miseri gratuita. 6) Pentru incalditulu scólei si invetiatoriu-lui 8 orgii de lemne.

Dela recurentii se recere: a) Se fie preparandu absolutu cu testimoni de cualificatiune, precum si din limb'a magiara b) cei ce se precepu la note voru fi preferiti. c) Dela acei individi carii au fostu deja infunctiune se recere atestatu de moralitate dela oficiulu parochialu, si se trimite recursele lorú dlui inspectoru cercualu de scóle **Florianu Montia** in Sicula per Borosjenö. Si in vre-o Dumineca ori serbatóre a se presentá in biserica din locu pentru a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Seleusiu-Cighirelu la 26 Febr. 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Florianu Montia**, m. p. inspectoru.

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca din comun'a *Ternova*, inspect. agrisiu dela scól'a vechia cu terminulu de *10/22 Aprilie*.

Emolumintele suntú urmatóarele: 1) In bani gata 200 fl. v. a. 2) In naturale 8 cubule bucate parte

grâu parte cucuruzu. 3) Pentru invetiatoriu 6 orgii lemne. 4) 20 magi fênu. 5) Dela inmormentari 60 cr. pana la 1 fl. 6) La conferintia candu va participá 5 fl. 7) Cuartiru liberu si gradina de legume.

Doritorii de a ocupá acesta postu, suntu avisati a produce urmatórele documinte: Testimoniu de cualificatiune atátu din limb'a magiara cátu si din limb'a Romana, nu altcuma estrasu de botezu cá suntu de religiunea gr. or. si recursulu astfeliu proviediutu si adresatu com. par. din Ternova, au alu subserne parintelui inspectoru **Florianu Montia** in Sicala per Borosjenö. Totodata recurentii au a se presentá in cutare domineca séu serbatóre in biseric'a din locu, pentru a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Ternova, la 1 Martiu st. v. 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Florianu Montia**, m. p. inspectoru.

Conformu ordinatiunei Ven. Consistoriu din 18 Febr. a. c. N. 478 se deschide concursu pentru ocuparea vacantei parochii din **Petirsiu**, apartinetóre de clas'a a III-a in protopresbiteratulu Lipovii — cu terminu de alegere pe **25 Martiu a. c. st. v.**

Emolumintele suntu: $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina intravilanu, 30 jugere de pamentu aratoriu, din care 6 jugere fenatiu, birulu usuatu, dela 70 case, si stolele.

Recursele ajustate, conformu prescrijeloru statutulu organicu sê se adreseze comitetulu parochialu gr. or. si tramite subserisului protopresbiteru; avendu recurentii a se presentá in vre-o Dumineca, ori serbatóre in biseric'a din locu, spre a-si aretá desteritatea in cantari, respective cuventári, si tipiculu bisericescu.

Petirsiu 22 Februaru 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Ioanu Tieranu**, m. p. protopopu.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din comun'a **Valeadeni**, inspectoratulu scolaru alu Caransebesiului se escrie prin acést'a Concursu cu terminu pana in **18 Martiu a. c. st. vechiu.** candu se va tiné si alegerea.

Emolumintele incopciate cu acestu postu suntu: a) salariu in bani gata 300 fl. b) pausialu pentru scripturistica 5 fl. c) 32 metrii de lemne in natura din care are a se incaldí si scóla. d) dóue jugere livada, gradina de legume si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá statiunea acést'a suntu avisati a substerne recursele instruate conformu dispositiuniloru statutulu organicu, adresate sinodulu parochialu din Valeadeni, subserisului comisariu consistorialu in Ezerisiu, p. u. Ezeres.

Valeadenii in 26 Ianuarie 1884.

pentru comitetulu parochialu:

I. Meda m. p.
parochu, ca presiedinte.

In contielegere cu comisariulu consistorialu: **Ioanu Oprea** m. p.

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a **Nemesiesci**, protopresbiteratulu Fagetului, se escrie concursu, pana la **15 Martiu 1884** cal. vechiu.

Emolumintele suntu: 70 fl. v. a. banii: 2 fl. pentru scripturistica; 6 fl. pentru conferintia; 5 fl. pentru curatirea scólei; dela 44 de case cate una

mesura de cucuruzu iu bómbe. 8 orgii de lemne, cuar. tiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au recursele sale ajustate conformu stat. org. a le subserne oficiulu protopresbiteralu in Fagetu pana la terminulu indicatu.

Nemesiesci, in 13 Fauru 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protop. tractualu **Atanasie Ioanovicu** m. p.

Pentru ocuparea postulu de subinvetiatoriu la scóla comunala din **Ciresia si Savoju**, se escrie concursu cu terminulu pana la **20 Martiu a. c. st. n.**

Emolumintele suntu: 1) 200 fl. salariu anualu 2) 12 metri lemne de focu. 3) Locuintia cuvintiósá cu gradina de legumi.

Competentii suntu deobligati a produce urmatórele documinte:

- 1) Despre etate si religiune.
- 2) " studiele absolvate.
- 3) " calificatiunea castigata.
- 4) " aceea, cá posedu limb'a magiara si
- 5) " deprinderea de pana acuma.

Petitiunile proviediute cu timbrulu recerutu si adresate Inaltului Ministeriu m. reg. de culte si invetiamentu, — pana la terminulu scrisu suntu a se substerne la comitetulu administrativu comitatensu Carasiu-Severinu in Lugosiu.

Se observéza, cumca invetiatoriulu denumitu va fi indetoratu a implini ca cantoru — ceremoniele bisericesci de dupa ritulu gr. or. rom.

Petitiunile amenatate séu neproviediute cu documintele recerute, nu se voru luá in consideratiune.

Datu in Ciresia-Bistra, la 27. Februaru st. n. 1884.

Al. Campianu, m. p.
notariu.

Iordanu Boldea, m. p.
sub-jude.

Apostolu Avramutiú, m. p.
Andronicu Olariu, m. p.
primariu.

Licitatiune minuenda.

Comun'a bisericesca din **Topolovetiu**, (cotulu Timisiu) de religia gr. or. deschide concursu de licitatiune minuenda pe **25 Martie st. v. (6 Aprilie n.)** pentru edificarea de nou a unei biserici; planulu edificarei aprobatu de Ven. Consistoriu sub 13/25 Maiu 1883 Nr. 1352 din preuna cu Preliminariulu de spese in suma de 5525 fl. — cr. se pastréza la presiedintele comitetulu parochialu.

Doritorii de a intreprinde lucrulu susu amintitu, suntu avisati a se presentá in persóna la timpulu defiptu in faci'a loculu, pentru de a fi de fatia la tierenerea licitatiunei minuenda. Condiitiunile dimpreuna cu planulu si specificarea lui, se potu affá ori si candu, la oficiulu, respective la presiedintele comitetulu parochialu sus amintitei comune spre ori cutare.

Intreprindietoriulu i-se face cunoscutu cumca dupa sum'a susu amintita are a depune ca garantia 10 %.

Topolovetiu, din siedinti'a comitetulu par. tiena la 26 Faur 1884.

Dim. Cosma, m. p.
not. com. par.

Const. Martinovicu, m. p.
presiedintele com. par.